

Extrémy přírody ve středu naší Galaxie

12.5.2025 - | Astronomický ústav AV ČR

Veřejná přednáška prof. Morrise (UCLA) 21.5.2025 od 18 hodin, v budově Akademie věd ČR, Národní 3, Praha 1, místnost č. 206. Přednáška bude tlumočena do češtiny.

Země se nachází na periférii naší Galaxie, Mléčné dráhy, kde je hustota hvězd poměrně nízká a okolní vesmír klidný. O to dramatictější je však situace v jejím středu, vzdáleném přibližně 25 tisíc světelných let. Tam vládne úplně jiné, mnohem divočejší, prostředí. Jednak je to kvůli přítomnosti supermasivní černé díry, která občas uvolňuje do svého okolí energii a v některých případech je té energie opravdu extrémní množství. Dále je hustota hvězd v oblasti několika světelných let okolo středu až milionkrát vyšší než v okolí Slunce. To přináší celou řadu pozoruhodných jevů: výbuchy supernov, hvězdné erupce, výtrysky energie z neutronových hvězd atd. Všechny tyto jevy tvoří prostředí, které je sice nesmírně zajímavé, ale zároveň dosti nehostinné. Příroda zde ukazuje svou nejextrémnější tvář také tím, jak zde vznikají hvězdy často ve velkých hvězdokupách a velmi dramaticky. A najdeme tu i zvláštní magnetické jevy, které se jinde v Galaxii nevyskytují, protože zdejší magnetické pole je mimořádně silné. Přednáška vás provede těmito extrémy a ukáže, že střed Galaxie by byl fascinujícím místem k návštěvě, ale kvůli kosmickému záření, rentgenovým paprskům a častým výbuchům by to rozhodně nebylo vhodné místo pro delší pobyt. Více naleznete zde.

<https://www.asu.cas.cz/articles/2413/19/extremy-prirody-ve-stredu-nasi-galaxie>